

Komunikat prasowy

Luksemburg, 4 września 2018 r.

Polityka spójności: nacisk położony nadal na produkty, a nie na rezultaty – twierdzą kontrolerzy UE

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, w procedurach wyboru projektów w obszarze polityki spójności w dalszym ciągu nacisk kładzie się w większym stopniu na produkty i wydatkowanie środków, nie zaś na osiąganie rezultatów, mimo długoletnich planów poprawy sytuacji w tym zakresie. Kontrolerzy podkreślają ponadto, że niedociągnięcia w monitorowaniu utrudniają ocenę tego, w jakim stopniu finansowanie unijne przyczyniło się do realizacji celów UE i państw członkowskich.

W okresie 2014-2020 w ramach polityki spójności UE przeznaczyła niemal 350 mld euro na tworzenie nowych miejsc pracy, wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw i wzrostu gospodarczego, zrównoważony rozwój i poprawę jakości życia obywateli w państwach członkowskich. We wcześniejszych sprawozdaniach kontrolerzy z zadowoleniem odnotowali działania podjęte przez Komisję Europejską w celu zwiększenia nacisku na rezultaty. Stwierdzili jednak również poważne uchybienia w skuteczności tych działań i ich monitorowaniu. Na potrzeby tego sprawozdania przeanalizowali oni projekty z siedmiu programów realizowanych w czterech państwach członkowskich: w Republice Czeskiej, Francji, we Włoszech i w Finlandii.

– Choć koncepcja programów w obszarze polityki spójności jest obecnie w większym stopniu ukierunkowana na rezultaty, charakteryzuje się silniejszą logiką interwencji i obejmuje rozbudowany zestaw wskaźników, zdaniem Trybunału wybór projektów nie jest jeszcze dostatecznie zorientowany na rezultaty, a prowadzone monitorowanie nadal koncentruje się głównie na produktach – **powiedział Ladislav Balko, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za sprawozdanie.**

Kontrolerzy podkreślają, że potencjalnym beneficjentom zapewniono wystarczające informacje i odpowiednie wsparcie ułatwiające dostęp do finansowania UE. Przeanalizowane procedury miały zapewniać wybór projektów odpowiadających celom programów, lecz w kryteriach wyboru rzadko wymagano od wnioskodawców określenia wymiernych wskaźników rezultatu na poziomie projektu. Trudno jest zatem ocenić, czy w projektach osiągnięto zakładane rezultaty. Ponadto większość projektów wybrano do realizacji na zasadzie kolejności zgłoszeń, nie zaś w wyniku oceny na skali punktowej. Tym samym nie ma gwarancji, że finansowanie otrzymały najlepsze projekty.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

[@EUAuditors](https://twitter.com/EUAuditors)

eca.europa.eu

Kontrolerzy stwierdzili, że systemy monitorowania zaczęły funkcjonować na późnym etapie, głównie z powodu zwłoki w przyjmowaniu ram ustawodawczych na szczeblu UE. Wykryli również utrzymujące się uchybienia w niektórych systemach informatycznych, które stanowią zagrożenie dla wiarygodności danych uzyskanych w toku monitorowania. Informacje z monitorowania są nadal ukierunkowane głównie na produkty – w swoich sprawozdaniach Komisja podaje informacje na temat postępów pod względem wytworzonych produktów i wydatkowanych środków, jedynie w ograniczonym zakresie informuje natomiast o faktycznie osiągniętych rezultatach.

W 2019 r. Komisja przeanalizuje osiągnięcia w ramach programów celem podjęcia decyzji w sprawie zwolnienia rezerwy wykonania, tj. pewnej kwoty zarezerwowanej na początku okresu dla każdego programu. Przegląd ten będzie się opierał na danych pochodzących z systemów monitorowania. Kontrolerzy przestrzegają jednak Komisję, że wobec braku prawidłowo funkcjonujących systemów monitorowania dokonanie miarodajnego przeglądu wyników może być utrudnione.

Kontrolerzy sformułowali następujące zalecenia:

- Państwa członkowskie powinny dokonywać porównania wniosków o dofinansowanie, wymagać od beneficjentów określenia co najmniej jednego autentycznego wskaźnika rezultatu dla każdego projektu oraz dokonywać oceny zakładanych rezultatów i wskaźników uwzględnionych we wnioskach.
- Komisja powinna określić wspólne wskaźniki rezultatu dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i usprawnić swoją sprawozdawczość na temat osiągniętych wyników.
- Komisja powinna dopilnować, by w 2019 r. dokonano miarodajnego przeglądu wyników.

Informacje dla redaktorów

Na politykę spójności przeznaczona jest około jednej trzeciej budżetu UE. Według cen bieżących w okresie programowania 2000-2006 było to około 230 mld euro, w latach 2007-2013 – 346,5 mld euro, a w latach 2014-2020 – 349,4 mld euro.

Polityka spójności jest realizowana za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności. Fundusze te są wdrażane za pomocą programów operacyjnych, w których określa się priorytety inwestycyjne i cele szczegółowe. W programach wskazuje się także, w jaki sposób środki finansowe będą wykorzystywane na finansowanie projektów. Za realizację programów odpowiadają państwa członkowskie i regiony, które wybierają, monitorują i oceniają projekty.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, takim jak parlamenty krajowe, podmioty związane z danym sektorem i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie, co dowodzi korzyści płynących z prac Trybunału dla obywateli UE.

Sprawozdanie specjalne nr 21/2018 pt. „Wybór i monitorowanie projektów finansowanych w ramach EFRR i EFS w latach 2014-2020 są nadal ukierunkowane głównie na produkty” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.